

Príklad otázky s problémovo orientovaným zadáním

ŠZS Princípy ekonómie a ekonomiky, študijný program Ekonómia a právo

OTÁZKA č. 5:

Nedokonalá konkurencia. Ekonomické správanie a rozhodovanie monopolu.

Problémovo orientované zadanie:

Príbehy postáv ako sú Rockefeller, Gould, Vanderbilt, Frick, Carnegie, Rotschild alebo Morgan sú typickými príkladmi veľkolepých dynastií popisujúcich najsilnejšie obdobie podnikateľov v USA na prelome 19. a 20. storočia – tzv. „Zlatý vek biznisu“. Napríklad Johna D. Rockefellera uchvátila vidina bohatstva z ropného priemyslu, a tak začal stavať ropné rafinérie. Skúpil konkurenčné podniky a upevnil si svoj vplyv v odvetví tým, že presvedčil železnice, aby mu poskytli vysoké tajné zľavy a informácie o ponuke jeho konkurentov. V roku 1878 mal J. D. Rockefeller pod kontrolou 95 percent ropovodov a ropných rafinérií v USA. Výsledkom bolo, že ceny vzrástli, ustálili sa na vyššej úrovni a odstránila sa konkurencia na trhu.

- a. O akú formu trhovej konkurencie sa jedná? Vysvetlite, aké podoby v reálnych ekonomikách môže nadobúdať takáto forma trhovej konkurencie a ako funguje. Popíšte príčiny vzniku nedokonalkej konkurencie.
- b. Aby sa zabránilo využívaniu výhod plynúcich z existencie popísanej trhovej štruktúry, môže byť táto trhová štruktúra regulovaná? Popíšte, akým spôsobom by ste regulovali firmy J.D Rockefellera? Existujú v SR firmy, ktoré majú podobné postavenie ?
- c. Porovnajte fungovanie tejto formy trhovej konkurencie s ostatnými tromi formami z hľadiska nákladov, príjmov, zisku a rovnováhy firmy – slovne a graficky.